

I. OBRAZLOŽENJE

UVOD

Naselje Piljenice osnovano je 1730 godine kada po prestanku turske opasnosti dolazi do intenzivnog naseljavanja ovog prostora. Prostor se intenzivno razvija i naseljava sredinom 18. stoljeća, osobito nakon gradnje krajiške ceste 1779. godine. Naselje je smješteno uz rijeku Pakru uz koju prolaze ceste s jedne i druge strane rijeke kroz naselje. U izgrađenoj strukturi naselja osobitu vrijednost ima prostor ispred kapele Sv. Ivana Nepomuka uz koju je smješteno postojeće groblje koje ne zadovoljava potrebe današnjeg naselja niti ima mogućnost proširenja na postojećoj lokaciji.

Prema popisu stanovništva 2001. godine naselje je imalo 429 stanovnika.

Obzirom na navedeno Prostornim planom uređenja Općine Lipovljani (Službeni vjesnik Općine Lipovljani, broj: 2/08) određena je lokacija novog groblja u neposrednoj blizini naselja.

Prema članku 16. Pravilnika o grobljima (Narodne novine, broj: 99/02) organizacija i uređenje prostora novih groblja utvrđuje se Detaljnim planom uređenja, te se izrada Detaljnog plana uređenja groblja Piljenice temelji na slijedećim zakonima, propisima i dokumentima prostornog uređenja:

- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09 i 55/11)
- Zakon o grobljima (NN 19/98)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03-pročišćeni tekst, 82/04 i Uredba 110/04)
- Pravilnik o grobljima (NN 99/02)
- Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani (Službeni vjesnik Općine Lipovljani, broj: 2/08)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04, 163/04-Ispravak)

1. POLAZIŠTA

1.1. Značaj, osjetljivost i posebnosti područja u obuhvatu plana

Lokacija novog groblja nalazi se na zemljištu k.č. br. 152/2, 153/2 i dijelu k.č. br. 166 u k.o. Piljenice.

Preslik katastarskog plana

Novo groblje u Piljenicama površine 1.05 ha ucrtano je u Prostorni plan uređenja Općine Lipovljani te predstavlja izdvojeno građevinsko područje. Predmetni prostor nalazi se u Nacionalnoj ekološkoj mreži.

1.1.1. Obilježja izgrađene strukture i ambijentalnih vrijednosti

Teren je ravan i nalazi se na nadmorskoj visini od 99.61 do 100.05 m.n.v. Cijeli prostor predviđen za uređenje je potpuno neizgrađen i bez ikakvog visokog zelenila.

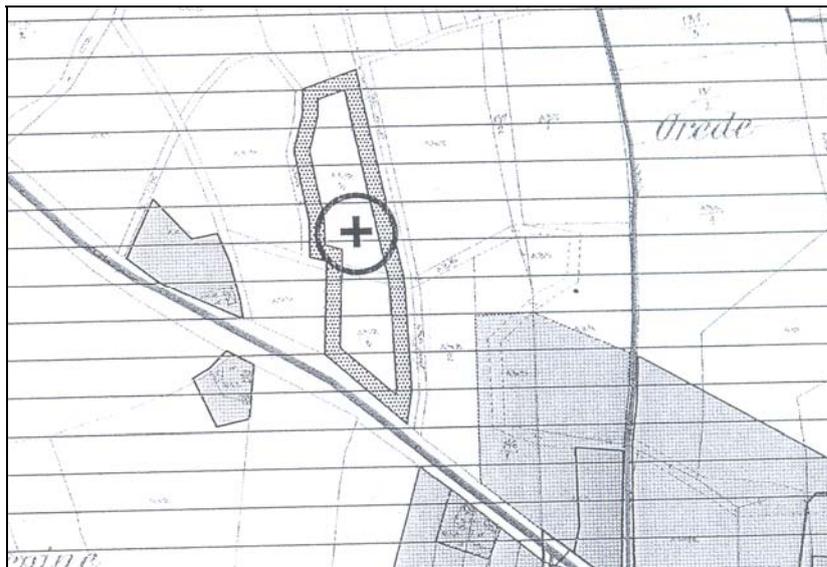
Lokacija groblja

1.1.2. Prometna, telekomunikacijska i komunalna opremljenost

Lokacija groblja nalazi se neposredno uz županijsku cestu Ž3213 Gojlo – Piljenice, te na udaljenosti cca 100 m od izgrađenog dijela građevinskog područja s izgrađenom mrežom niskog napona, telekomunikacijskom mrežom i plinovodom, te projektiranim vodovodom.

1.1.3. Obveze iz plana šireg područja

Površina groblja Piljenice određena je Prostornim planom uređenja Općine Lipovljani i prikazana na kartografskom prikazu 4. listu 3 – građevinska područja naselja. Time je definirana i granica obuhvata ovog Detaljnog plana uređenja.

Izvod iz Prostornog plana uređenja Općine Lipovljani

Člankom 60. Provedbenih odredbi koje su sastavni dio Prostornog plana uređenja Općine Lipovljani rubno uz zonu groblja predviđa se pojas zaštitnog zelenila autohtonih vrsta.

1.1.4. Ocjena mogućnosti i ograničenja uređenja prostora

Kako se radi o neizgrađenom području moguća je realizacija planirane namjene uz proširenje komunalne infrastrukture od postojećih instalacija u naselju do lokacije groblja. Ograničavajućim faktorima se može smatrati neizgrađenost kanalizacije u naselju, zbog čega je otežana odvodnja oborinskih voda iz dijela groblja s grobnicama, te činjenica da je izgradnja vodovodne mreže u početnoj fazi.

2. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Program gradnje i uređenje površina i zemljišta

Groblje zauzima površinu od 1.05 ha te spada u mala groblja. Sastoji se od unutrašnjeg prostora (površine za ukop, oproštajni i prateći dio sa zelenim površinama) i vanjskog prostora (prilazna aleja, parkiralište i zelene površine).

Groblje je organizirano oko centralne osi u smjeru sjever – jug u kojoj su položene glavne pješačke komunikacije: prilazna aleja, oproštajni trg, te glavna grobna aleja koja vodi između grobnih polja do zajedničke grobnice. Oproštajni trg na njegovoj zapadnoj strani omeđuje centralni objekt – mrtvačnica, a na istočnoj strani centralni križ i klupe za odmor.

Površine grobnih polja su oplemenjene zelenilom na način da je oko svakog grobnog reda predviđena živica, a grupe različitih grobova odnosno grobnica također su odvojene manjim zelenim površinama. Zelenilo je također predviđeno uz rub ograde.

2.2. Detaljna namjena površina

Prema važećem Pravilniku o grobljima novo groblje naročito čine površine za ukop, površine i građevina za ispraćaj pokojnika, prostori za pogon, unutrašnje prometnice i zelenilo, te prateće

funkcije za posjetitelje groblja, prateće funkcije za zaposlene, servis i održavanje, te vanjske prometne površine i usluge.

Groblje se sastoji od:

- grobnog mjesta (groba),
- grobnih redova koje čini niz grobnih mjesta (grobova),
- grobnih polja (više grobnih redova s ne više od 200 grobova s pristupnim stazama,
- staza koje povezuju grupe grobova u grobnom polju ili red grobova,
- glavnih staza koje povezuju grobna polja s odmorištima i proširenjima,
- internih i eksternih prometnica za kolni promet s parkiralištem,
- zelenila (grupirano i prateće),
- oproštajno-ceremonijalnog sklopa s otvorenim i/ili zatvorenim oproštajnim prostorom,
- službeno-pogonskog dijela za prijem i obradu pokojnika i
- servisnih funkcija za održavanje i upravljanje grobljem, te pratećih usluga prodaje.

Grobno mjesto (grob)

Neto dimenzija grobnog mjesta predstavlja veličinu same ukopne jame koja iznosi 90x215 cm za jednostruki, a 170x215 cm za dvostruki zemljani grob. Dno groba mora biti najmanje 50 cm iznad najviše točke podzemne vode.

Bruto dimenzija grobnog mjesta iznosi 120x250 cm za jednostruke, odnosno 200x250 cm za dvostruke zemljane grobove.

Dubina ukopnog mjesta je u zemljanim grobovima najmanje 200 cm.

Kod zemljanih grobova treba osigurati najmanje 0.8 metara zemlje iznad lijesa.

Neto dimenzija za jednu urnu iznosi 60x60 cm.

Neto dimenzija grobnice (unutar zidova) u jednom stupcu iznosi 90x230 cm, u dva stupca 160x230 cm, a u tri stupca 230x230 cm.

Bruto dimenzija grobnice povećava se za najmanje 15-20 cm na sve četiri strane od unutarnjeg ruba zida.

Grobnice moraju biti izrađene od vodonepropusnog betona.

Grobovi su postavljeni u grobne redove ne duže od 21.6 m.

Grobna polja se sastoje od grobnih redova i među razmaka koji služi za prilaznu stazu širine 1.6 m i živicu.

Grobna polja su odijeljena glavnim stazama minimalne širine 3 m.

Građevine i pripadajući prostori groblja

Oproštajni prostori (mrtvačnica, oproštajna dvorana i pomoćne prostorije) smješteni su u prizemnoj građevini čije tlocrtne dimenzije mogu biti max 15x15 m.

Uz zapadni rub parcele predviđen je servisni prilaz s okretištem i parkiralištem za mrtvačka kola.

Ispred zgrade mrtvačnice nalazi se oproštajni trg na čijoj se istočnoj strani nalazi centralni križ i klupe za odmor.

Zelene – parkovne površine

Unutar groblja predviđene su zelene odnosno parkovne površine koje možemo podijeliti u:

- parkovne površine na vanjskom dijelu groblja te između oproštajnog trga i grobnih polja 1 i 2,
- obodno zaštitno zelenilo unutar ograde širine 2.8 m uz istočni rub ograde, te širine cca 1.8 m i više uz zapadni rub ograde.
- zelenilo unutar grobnih polja.

Infrastrukturne površine

Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji i građevine infrastrukture na posebnim prostorima, te linijske i površinske građevine za promet za koje nije potrebno formirati zasebne građevne čestice.

Na površinama predviđenim za linijske, površinske i druge infrastrukturne građevine grade se i uređuju:

- infrastrukturni objekti vodovoda, kanalizacije, elektroopskrbe, telekomunikacija i plina,
- kolni pristupi i parkirališta, te
- pješačke staze i trgovi.

2.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina i planiranih građevina

Površine pojedinačnih sadržaja i namjena date su u sljedećem tabelarnom prikazu:

POVRŠINA	ha	%
GROBNA POLJA	0.46	43.81
GROBNE ALEJE S PRATEĆIM POVRŠ.	0.06	05.72
CENTRALNI OBJEKT - MRTVAČNICA	0.02	01.90
OPROŠTAJNI TRG S CENTRAL. KRIŽEM	0.07	06.67
PRILAZNA ALEJA	0.03	02.86
PARKIRALIŠTE I SERVISNI PRILAZ	0.10	09.52
ZELENE POVRŠINE	0.31	29.52
UKUPNO	1.05	100.00

Predloženim rješenjem predviđeno je uređenje 5 grobnih polja s mogućnošću gradnje u više etapa. U grobnim poljima 1 i 3 predviđeni su jednostruki i dvostruki zemljani grobovi, u poljima 2 i 4 dvostruki zemljani grobovi i grobnice, dok je polje 5 predviđeno za kazete za polaganje urni.

Sveukupan broj grobova je 416, a broj predviđenih grobova u pojedinim poljima daje se u sljedećoj tablici:

Grobno polje broj	Grobno mj. jednostruko	Grobno mj. dvostruko	Grobnice	Kazete za urne
1	36	65		
2		69	22	
3		64	16	
4	24	84		
5				36
UKUPNO:	60	282	38	36

2.3. Prometna i komunalna infrastrukturna mreža

2.3.1. Promet

Kolni i pješački pristup omogućen je priključenjem na županijsku cestu Ž 3213 Gojlo Piljenice koja vodi iz naselja uz južni rub parcele.

Na parceli je predviđena gradnja parkirališta s asfaltnim zastorom s 29 parkirališnih mjesta od kojih su dva parkirališna mjesta namijenjena za invalide. Odvojeno od prilaza za posjetitelje predviđen je servisni kolni prilaz do mrtvačnice.

Prema oproštajnom trgu vodi prilazna aleja širine 6 m. Za prilaznu aleju i oproštajni trg predviđeno je oploćenje betonskim opločnicima. U narednim fazama projektiranja može se detaljnije riješiti površina, odnosno dio površine oproštajnog trga koji će biti popločen. Od oproštajnog trga do završetka groblja vodi glavna grobna aleja širine 3m. Grobna polja odvojena

su stazama širine 3m uz koje su predviđeni prateći sadržaji (klupe za odmor, česma, koš i kontejneri za otpad). Duž grobnih redova vode staze širine 1.6 m čija je dužina najviše 21.6 metara. Glavna grobna aleja i staze moraju biti od tvrdog materijala, bez prepreka u kretanju, ne većeg poprečnog nagiba od 1%.

2.3.2. Vodopskrba i odvodnja

Za naselje Piljenice projektirana je vodovodna mreža – distributivni cjevovod do završetka naselja. Za potrebe groblja potrebno je projektirati produžetak uličnog cjevovoda te interni cjevovod groblja na koji će se priključiti mrtvačnica i dvije česme – slavine koje pokrivaju radijus do 100 m.

U naselju ne postoji izgrađena niti projektirana kanalizacijska mreža te će se do izgradnje iste za potrebe mrtvačnice izgraditi vodonepropusna sabirna jama.

Oborinske vode i višak vode iz slavina prikupljaju se oborinskom kanalizacijom i odvede u površinske kanale u cestovnom jarku. Cestovni jarak koji se nalazi između ceste i parcele groblja će se radi uređenja prilaza zacijeviti prema uvjetima nadležne uprave za ceste. Odvodni jarak uz istočni rub novoplanirane parcele groblja također će se zacijeviti.

2.3.3. Elektroopskrba

Priključenje zgrade mrtvačnice na mrežu niskog napona izvesti će se podzemnim 0.4 kV kablom.

Javna rasvjeta predviđena je uz istočni rub prilazne aleje i na oproštajnom trgu na točno određenim mjestima uz pažljiv odabir rasvjetnih tijela, te uz servisnu prometnicu.

2.3.4. Telekomunikacije

Telekomunikacijski kabeli predviđeni su za priključenje zgrade mrtvačnice na telefonsku mrežu u podzemnoj izvedbi, polaganjem dvije PEHD cijevi od zgrade do zadnje točke u postojećoj mreži u naselju.

2.3.5. Plinifikacija

Ukoliko se za potrebe centralnog objekta – mrtvačnice ukaže potreba za zemnim plinom postoji mogućnost produženja postojeće plinske mreže. Novoplanirani plinovod potrebno je izvesti od polietilenskih cijevi i fittinga PE 125 ili PE 100 klase SDR 11 ili SDR 17. Pri određivanju trasa plinovoda moraju se poštivati minimalne sigurnosne udaljenosti od postojećih ili planiranih instalacija i građevina:

- minimalni svjetli razmak između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture je 0,5 metara,
- vertikalni razmak s ostalim instalacijama kod križanja određen je s 0.2 metra, uz obvezu zaštite polucijevi na plinovodu.

2.3.6. Zbrinjavanje otpada

Otpad sa ovog prostora odlagati će se u za to odgovarajuće koševe za otpatke koji se postavljaju tako da pokrivaju grobna mjesta u radijusu do 50 m, zatim po jedan kontejner posebno za organski otpad (cvijeće, zelenilo i sl.), a posebno za kruti otpad (plastika, keramika i sl.) Kontejneri su smješteni tako da pokrivaju grobna mjesta u radijusu do 100 m. Pristup do kontejnera predviđen je sa makadamskog puta koji se nalazi uz istočni rub parcele groblja.

2.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina i građevina

2.4.1. Uvjeti i način gradnje

Za groblje Piljenice predviđena je jedna građevna čestica koja odgovara cijeloj površini obuhvata ovog Detaljnog plana uređenja.

Iako se radi o malom groblju predviđena je realizacija u više etapa. U prvoj etapi preporučuje se uređenje grobnih polja 1, 2 i 5, a u drugoj etapi uređenje grobnih polja 3 i 4.

Nacrti i uvjeti za gradnju i opremanje ukopnog mjesta dan je kao detaljni tipski nacrt u mjerilu 1:100.

Ograda je predviđena uz rub unutrašnjeg prostora groblja. Ograda može biti žičana sa zelenilom razapeta između metalnih stupova, odnosno zidanim podnožjem i stupovima, oblikovana prema tradicijskim elementima lokalne arhitekture.

Za centralni objekt s oprostajnim trgom, prilaznom alejom, te prometnom i komunalnom infrastrukturom treba izraditi projektno-tehničku dokumentaciju.

2.4.2. Zaštita prirodnih i kulturno povijesnih cjelina i građevina ambijentalnih vrijednosti

Lokacija groblja se nalazi u Nacionalnoj ekološkoj mreži. S ciljem očuvanja vrijednosti prirode i izvornosti prostora, ovim zahvatom se ne umanjuje biološka raznolikost biljnih zajednica i ekološka stabilnost.

Lokacija se nalazi izvan građevinskog područja naselja u čijem centralnom dijelu se nalazi prostor s kapelom Sv. Ivana Nepomuka koji je zaštićen zbog svojih kulturno povijesnih vrijednosti. Sam lokalitet novog groblja nije zaštićen kao kulturno dobro, a svojom organizacijom i oblikovanjem neće narušiti postojeće vrijednosti naselja u cjelini.

Prema dostupnim podacima na prostoru obuhvata plana ne nalaze se registrirana kulturna dobra. Prema dostupnim podacima iz Konzervatorskih studija, na prostoru Piljenica nalaze se arheološki nalazi. S obzirom na navedeno, potrebno je osigurati terenski pregled radi utvrđivanja ugroženosti potencijalnih arheoloških lokaliteta kako bi se izdao sustav mjera zaštite potencijalnog nalazišta.

Ukoliko se pri izvođenju građevinskih ili drugih radova, na području obuhvata Plana, naiđe na arheološke nalaze, izvođač radova i investitor dužni su postupati sukladno važećem Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, odnosno prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.

2.5. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

„Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.” Okoliš, prirodnu i kulturnu baštinu često je teško, ako ne i nemoguće zasebno razmatrati zbog međusobne isprepletenosti i po definiciji, odnosno zakonskoj regulativi, a posebno po utjecaju ljudskih aktivnosti.

U urbanističkom kao i u prostornom planiranju kvaliteta okoliša mora biti osnovni kriterij planiranja, odnosno zaštita okoliša je sadržana u načelu integralnog pristupa planiranju i uređenju prostora kao kontinuirana i u svim segmentima prisutna komponenta. Stoga je sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš sadržano u svim djelovima Detaljnog plana uređenja groblja Piljenice kroz utvrđivanje mogućnosti i ograničenja korištenja prostora i planiranjem razvoja putem izbora najpovoljnijih opcija.

Naglasak se stavlja na subjekte koji na bilo koji način koriste prostor kao resurs i svojom djelatnošću vrše utjecaj na okoliš, da se isti dosljedno pridržavaju i provode sve zakonske propise kojima se regulira zaštita prostora i okoliša. Planska usmjerenja nastoje da se sektorski i detaljno jača svaka pojedina kategorija zaštite.

Utjecaj na okolno stanovništvo vizualnom izloženosti i psihološkim djelovanjem

Lokacija groblja nalazi se u neposrednoj blizini stambene izgradnje. Zbog toga se posebna pažnja vodila o izgledu samog groblja i njegove pojavnosti u prostoru. Predviđenim uređenjem prilazne aleje između drvoreda, sa oprostajnim trgom koji je s jedne strane omeđen oprostajnim objektom, a s druge naglašenim centralnim križem dobit će se vizuelni naglasak u promatranom prostoru. Pored manjih parkovnih površina uz rub cjelog groblja predviđen je zaštitni pojas zelenila koje se može oblikovati kao samostojeće biljke ili kao živica koja se obrezuje na određenu visinu.

Utjecaj na povećanje prometnog opterećenja

Utjecaj na povećanje prometnog opterećenja prisutan je u vrlo maloj mjeri (samo povremeno, za vrijeme ukopa i u vrijeme vjerskih blagdana). U odnosu na taj utjecaj nema potrebe poduzimati posebne mjere zaštite, osim urediti planirano parkiralište.

Mjere zaštite okoliša s obzirom na hidrogeološke i geomehaničke značajke

Povoljna značajka je da na ovom području nema većih vodonosnika niti crpilišta podzemne vode koja bi eventualno bila ugrožena.

Mjere zaštite okoliša s obzirom na povećanje razine buke

Buka koja se javlja na grobljima u redovnom korištenju je povremenog karaktera za vrijeme sprovođa (glazba), korištenje mehanizacije kod iskopa i održavanja groblja te odvoza komunalnog otpada. Istu nije moguće izbjeći nikakvim posebnim mjerama, ali treba naglasiti da je ona povremena te da će se dijelom ublažiti planiranom sadnjom zelenih površina.

Mjere zaštite okoliša tijekom izvođenja i korištenja

Tijekom izvođenja radova, prije svega zemljanih radova, doći će do privremenog opterećenja pristupnih prometnica i samog groblja potrebnom mehanizacijom i transportnim sredstvima (kamion). U vrijeme izvođenja radova doći će i do povećanja razine buke te povremenog povećanja onečišćenja zraka (ispušni plinovi). Ti utjecaji su privremeni i povremeni pa zbog toga nemaju veće značenje.

Tijekom izvođenja radova potrebno je:

- koristiti ispravnu mehanizaciju i koristiti je strogo u funkciji samih radova pazeći da se ne oštete postojeće grobne površine i postojeća stabla,
- redovito održavati postojeće grobne prometnice tj. omogućiti normalno funkcioniranje postojećeg groblja i lokalnog prometa duž rubne prometnice,
- sav višak iskopane zemlje potrebno je odmah odvesti izvan površine groblja na za to predviđeno mjesto,
- sve radove izvoditi tijekom dana.

Tijekom korištenja groblja potrebno je:

- kod iskopa novih grobnih mjesta paziti da se ne oštećuju postojeća grobna mjesta, grobne staze i grobni uređaji,
- redovito odvoziti prikupljeni grobni otpad,

- održavati postojeće putove i pješačke staze,
- redovito održavati sve zelene površine i po potrebi obnavljati ih novim materijalom,
- izvesti sustav za prikupljanje i kontrolirano odvođenje površinskih voda, te drenažu procjernih voda (za grobnice) s ciljem snižavanja njihove razine do kote koja će biti najmanje 0.5 m niža od kote dna grobova.
- redovito kontrolirati sustav odvodnje površinskih voda i po potrebi sanirati neispravne dijelove sustava.

2.6. PLAN PEJZAŽNOG UREĐENJA

S obzirom da na ovom prostoru nema vrijedne postojeće vegetacije, nema potrebe za inventarizacijom niti očuvanjem postojećeg bilja, pa se ovim Planom predlaže potpuno novo pejzažno uređenje groblja.

Pejzažno uređenje bazira se na odabiru biljnih vrsta kojima će se postići prostor koji čini sklad s pejzažnim vrijednostima koje nalazimo u naselju.

Uz glavnu prilaznu aleju predviđen je drvored koji čine katalpe – *Catalpa bignoides*. Zapadno od ove aleje je manja parkovna površina na kojoj su predviđene breze – *Betula pendula*. Tako je na vanjskim prostorima predviđeno uređenje listopadnim autohtonim biljnim vrstama.

U unutrašnjem dijelu groblja hortikulturno uređenje predviđeno je pretežito zimzelenim biljkama koje ne zahtijevaju brigu pri održavanju, tj. ne onečišćuju grobove.

Između oproštajnog trga i grobnih polja 1 i 2 predviđena je također manja parkovna površina na kojoj su predviđena stabla smreke – *Picea excelsa*.

Živice koje prate svaki grobni red u grobnim poljima 1-4 predviđene su iz šimšira – *Buxus sempervirens*.

Iza posljednjih grobova svakog pojedinog grobnog reda uz ogradu je predviđena tisa – *Taxus baccata*. One ujedno čine zelenu ogradu groblja.

Na manjim zelenim površinama koje se nalaze unutar grobnih polja odvajajući grupe različitih vrsta grobova predviđene su stupolike tise – *Taxus baccata* „Fastigata”.

Na završetku glavne grobne aleje nalazi se zajednička grobnica koja je uokvirena stablima pačempresa globus – *Chamaecyparis lawsoniana* „Globus” što ujedno naglašava završetak aleje.

Uz sjeverni rub groblja, udaljeno od grobnih uređaja predviđena je sadnja crvenocvjetnog kestena – *Aesculus carnea*.

Plan sadnje prikazan je na kartografskom prikazu broj 4.1. Plan hortikulturnog uređenja.